

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА И ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

57
13

Д О К Л А Д

Относно: Изслушване на кандидата за заместник-омбудсман

На открито заседание, проведено на 21 януари 2016 г. и излъчено в реално време в интернет страницата на Народното събрание, Комисията по вероизповеданията и правата на човека проведе изслушване на предложени кандидат за заместник-омбудсман по реда на раздел III от Процедурните правила за условията и реда за предлагане на кандидат за заместник-омбудсман, публичното оповестяване на документите, представянето и изслушването на кандидата за заместник-омбудсман в Комисията по вероизповеданията и правата на човека и процедурата за избор от Народното събрание, приети с Решение на Народното събрание от 14.01.2016 г., наричани по-нататък „процедурни правила”.

На заседанието присъстваха представители на неправителствени организации и медии.

Председателят на комисията г-н Красимир Велчев обясни, че изслушването ще се проведе съгласно процедурните правила.

Той обяви, че на основание чл. 11, ал. 1 от Закона за омбудсмана предложението за заместник-омбудсман се прави от омбудсмана. Омбудсманът г-жа Мая Манолова предложи кандидатурата на г-жа Диана Петрова Ковачева. Представени са всички изискуеми документи, съгласно Раздел I, т. 2 от процедурните правила - писмени мотиви, автобиография, диплома за висше образование, декларации. Предложението за кандидата, заедно с всички документи, са публикувани в срок на специализирания сайт на страницата на Народното събрание.

Председателят на комисията информира, че съгласно Раздел III, т. 1 от процедурните правила, представените документи са проверени и кандидатът отговаря на изискванията на Закона за омбудсмана за заемане на тази длъжност. В комисията не са постъпили становища и въпроси към кандидата за заместник-омбудсман от неправителствени организации и медии.

Писма за подкрепа на кандидатурата на г-жа Диана Ковачева са подадени до омбудсмана и са приложени от г-жа Манолова към постъпилите в комисията документи. Те са публикувани на специализирания сайт „Избор на заместник-омбудсман” в интернет страницата на Народното събрание.

Получените писма са от следните неправителствени организации:

Съюз на юристите в България;

Център за либерални стратегии;

Сдружение „Гражданско общество и право“;

Фондация „Европейски институт“;

Сдружение „Франкофонски клуб за развитие“;

Фондация „Български център за джендър изследвания“;

Велина Тодорова – заместник-министър на правосъдието в екипа на г-жа Диана Ковачева.

В тях се акцентира на високия професионализъм и личностни качества на г-жа Ковачева. Изтъкват се успехите ѝ като министър на правосъдието и утвърден правен експерт, както в областта на международното и европейско право, така и във вътрешното право на Република България. Изразени са мнения, че дългогодишния ѝ опит в неправителствения сектор, както и ангажирането ѝ с изключително важните сфери на общественения живот - защитата на правата на човека и уязвимите групи в обществото, противодействие на корупцията и др. ще допринесе за ефективната работа на институцията омбудсман в унисон с европейските политики в тази област.

Кандидатурата на г-жа Диана Ковачева беше представена от омбудсмана.

Г-жа Мая Манолова информира, че в институцията омбудсман е проведено изслушване на петима кандидати за заместник-омбудсман, номинирани от неправителствени организации. Оценката на кандидатите се е осъществила от сформирана от омбудсмана комисия, включваща омбудсмана и членове на Консултативния конституционен съвет към институцията. На първо място е класирана г-жа Диана Петрова Ковачева, предложена от Асоциация „Прозрачност без граници“.

Г-жа Манолова акцентира на богатия професионален опит и безспорни качества на кандидата като юрист в сферата на международното право и правата на човека. Кандидатът за заместник-омбудсман притежава магистърски степени по право на Европейския съюз от Софийския университет и от Университета Нанси 2, Франция. Доктор е по Международно право и международни отношения, има специализации в областта на правата на човека. Тя е дългогодишен изпълнителен директор на Асоциация „Прозрачност без граници“ и министър на правосъдието в периода 2011-2013г. Г-жа Ковачева е известна публична личност, познава обществените процеси и механизмите на държавното управление. Тя притежава необходимата юридическа подготовка и компетентност, за да поставя на широка обществена дискусия горещи правозащитни теми.

След представянето на кандидатурата се премина към личното представяне на кандидата и излагане на концепцията му за работа като заместник-омбудсман.

В изложението си г-жа Диана Ковачева сподели, че мотивацията ѝ да се кандидатира за позицията заместник-омбудсман е свързана със специфичния фокус на работата – защитата на човешките права. Професионалният ѝ опит като директор на Асоциация „Прозрачност без граници“ и като министър на правосъдието ѝ е помогнал за изграждането на добър поглед върху проблематиката за основните права и свободи на гражданите, придобиване на опит в работата с администрацията и неправителствения сектор. Спецификата на работата на омбудсмана е свързана с възможността да е близо до хората, да реагира бързо и да търси решение на техните проблеми. За определени лица и групи лица омбудсманът е надежда за справедливост – особено за децата и най-вече за децата в риск, жените - жертва на домашно насилие, хората с увреждания, малцинствата и др. Затова в работата са важни динамиката и възможностите на институцията да се адаптира към нуждите на средата, в която работи и да търси системните проблеми, засягащи големи групи хора и намирането на отговор на техните проблеми. Независимо от трите нива на защита - национално, европейско и международно - човешките права се нарушават ежедневно. Въпреки последователното прилагане на съвременните принципи за добро управление в администрацията, случаите на непрозрачно вземане на решения, злоупотреба с власт или корупционни практики не са рядкост. Г-жа Ковачева увери, че ще залага на екипността и прозрачността в работата си и ще вложи целия си опит и квалификация за утвърждаване на институцията като реален коректив на лошата администрация. Ще подкрепя заявената позиция на омбудсмана за изнасяне на дейността на институцията близо до хората. Законната рамка предоставя реални възможности в това отношение – приемни в страната, посещения на място, самостоятелни проверки, сезиране на Конституционния съд, сезиране на върховните съдилища с искания за тълкувателни решения при противоречива практика или чрез изработване на предложения за промени в законите. Ще участва активно в определяне приоритетите на институцията, идентифициране на рисковите зони, осъществяване на връзката с експертите от администрацията и включването ѝ във всички текущи проблеми.

Към кандидата за заместник-омбудсман бяха поставени въпроси от народните представители Димитър Байрактаров, Евгени Стоев и Васил Антонов.

Г-н Байрактаров постави въпрос, свързан с нарушаване на гражданските права от действията на колективни органи, най-вече от общинските съвети. Съгласно чл. 120, ал. 2 от Конституцията на Република България всеки акт на общинския съвет може да бъде обжалван от гражданите. Граждани, които са дръзнали да защитят правата си като атакуват нищожни или незаконосъобразни решения на общинските съвети, не получават защита, затова че са демонстрирали по някакъв начин защита на гражданските си права, а наказания. Наказанието се

изразява в най-високото присъждане на юрисконсултски възнаграждения като разходи. Той постави и друг въпрос, който според него е масово нарушение на човешки права по един непряк начин и засяга съдбите на много български граждани. Според Административнопроцесуалния кодекс, когато е подадена жалба, независимо дали жалбоподателят по административното производство има или няма правен интерес, съответните съдилища са длъжни да извършат служебна проверка на съответния административен акт - дали той е законосъобразен или не, което не се прави.

Г-н Евгени Стоев заяви, че г-жа Диана Ковачева е позната в обществото като доказан професионалист, изграден специалист и екипен играч. Приветства нейната кандидатура, която на 12 януари 2016 г. при проведеното изслушване на петимата кандидати за заместник-омбудсман е събрала най-много точки. Впечатлен е от нейната кауза - защита на правата на човека, както и от вижданията ѝ за развитието на институцията омбудсман и зададе въпроса дали тя смята, че езика на омразата е нарушение на човешките права.

Г-н Васил Антонов информира, че е присъствал на конкурса, проведен при омбудсмана и се присъединява към оценката на г-жа Диана Ковачева по време на конкурса. Тя се е представила блестящо и няма съмнение, че с качествата, които притежава и ако получи доверието на Народното събрание, ще се справи чудесно. Г-н Антонов зададе въпрос къде конкретно кандидатът за заместник-омбудсман вижда своето място и функции, тъй като според действащото законодателство водещата роля е на националния омбудсман.

Г-жа Диана Ковачева отговори на поставените към нея въпроси.

На поставените от г-н Байрактаров въпроси тя отговори, че вероятно става въпрос за противоречива съдебна практика. Институцията омбудсман няма право да се намесва в работата на съдебната система, но тогава когато става въпрос за противоречива практика, има право да поиска тълкувателно становище и смята, че ако случаят е наистина такъв, би следвало да се предприемат стъпки за сезиране на едно от върховните съдилища, за да даде становище по този въпрос.

На въпроса, поставен от г-н Стоев, отговори, че езикът на омразата е много тежко нарушение на човешките права. Това е нарушение на чл. 8 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи - правото на личен живот. Европейският съд в Страсбург има последователна практика, в която години наред установява, че езикът на омразата е не просто нарушение на човешките права по принцип, а е конкретна злоупотреба с права. Злоупотреба с едно много ясно право и това е правото за свободно изразяване. В своята практика съдът в Страсбург досега не е допуснал никога защита на слово на омразата, дори и в случаите когато то не призовава към насилствено действие. Практиката е абсолютно последователна в това, че езикът на омразата не

се толерира, той е недопустим и абсолютно несъвместим с демократичните ценности.

На въпроса зададен от г-н Антонов по отношение на това къде е мястото и функцията на заместник-омбудсмана тя подчерта, че наистина много вярва в екипната игра. Човек сам не може да постигне успех, винаги зад гърба си трябва да има един силен екип. Смята, че ще даде всичко от себе си, за да подпомага г-жа Манолова в работата ѝ. Вижда ролята на заместник-омбудсмана не в отделни проблеми, а във всички проблеми. Ще работи в тясно сътрудничество с експертите на институцията, защото мисли, че точно това е работата на заместник-омбудсмана.

След приключване на изслушването, г-н Красимир Велчев заяви, че ще бъде внесен доклад по изслушването, към който ще се приложи и проект на решение за избор на кандидат за заместник-омбудсман.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА И
ПРАВАТА НА ЧОВЕКА:**

КРАСИМИР ВЕЛЧЕВ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

РЕШЕНИЕ

за избиране на заместник-омбудсман

Народното събрание на основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 11, ал. 1 от Закона за омбудсмана

РЕШИ:

Избира Диана Петрова Ковачева за заместник-омбудсман.